

Анализа реализације препорука након вредновања квалитета рада средњих школа у Републици Српској

Увод

Потреба за вредновањем квалитета васпитно-образовног рада основних и средњих школа у Републици Српској развила се из потребе сталног унапређивања васпитно-образовног процеса, кроз праћење и сагледавање свеобухватне слике о раду школе. Процеси вредновања се састоје од самовредновања и спољашњег вредновања, а обухватају вредновање свих аспеката живота и рада школе. Самовредновање проводи школа самостално. Спољашње вредновање проводи Републички педагошки завод Републике Српске. Вредновање се проводи на основу стандарда квалитета рада и њима припадајућих индикатора. Циљ је да се на основу резултата вредновања дефинишу подручја у оквиру којих је потребно направити побољшање или унапређење.

Имајући на уму значај вредновања квалитета за реализацију образовних процеса важно је испитати промјене које настају у школама то јест у којој мјери резултати самовредновања и спољашњег вредновања доприносе унапређењу квалитета рада школе.

У ту сврху Републички педагошки завод је креирао упитник и доставио га средњим школама обухваћеним вредновањем у претходном периоду путем којег школе треба да пруже одређене податке. Анализа прикупљених података треба да покаже да ли су и, у ком обиму, реализоване дате препоруке.

Циљ анализе

Циљ провођења анализе јесте прикупљање података о реализацији препорука дефинисаних у процесу самовредновања и спољашњег вредновања квалитета рада школа и анализа истих.

Сврха анализе

Сврха провођења анализе је утврђивање да ли су и, у ком степену, реализоване препоруке дате школама након реализованих самовредновања и спољашњих вредновања.

Задаци анализе

На основу дефинисаног циља утврђени су задаци анализе:

1. Утврдити узорак школа које су биле обухваћене анализом
2. Креирати анкетни упитник
3. Извршити дистрибуцију упитника и дефинисати рок за слање одговора
4. На основу прикупљених анкетних упитника извршити квантитативну и квалитативну анализу одговора
5. Дефинисати закључке на основу резултата анализе

РЕАЛИЗАЦИЈА ЗАДАТАКА

1. Утврдити узорак школа које су биле обухваћене анализом

На основу базе података о реализованим спољашњим вредновањима рада школа, достављеним извјештајима о самовредновањима и извјештајима о реализованим спољашњим вредновањима утврђено је да су наведени процеси реализовани у 22 средње школе Републике Српске.

Бр	Регија	Број реализованих ВКРШ
1	Бањалука	3
2	Приједор	4
3	Добој	4
4	Бијељина	2
5	Бирач	4
6	Сарајевско-романијска	3
7	Херцеговина	2
	УКУПНО	22

Табела 1. Приказ реализације ВКРШ по регијама Републике Српске

2. Креирати анкетни упитник

Креиран је упитник о реализацији препорука датих након реализованих процеса самовредновања и спољашњег вредновања квалитета рада школа. Упитник садржи 10 питања којима се испитују ставови представника школа и прикупљају подаци о реализацији препорука.

УПИТНИК О ВРЕДНОВАЊУ КВАЛИТЕТА РАДА ШКОЛЕ

(упитник попуњавају директор школе, стручни сарадници и координатор тима за самовредновање)

Поштовани,

Републички педагошки завод проводи истраживање о реализованом самовредновању и спољашњем вредновању квалитета рада основних и средњих школа. Циљ истраживања је прикупљање података о реализацији препорука дефинисаних у процесу самовредновања и спољашњег вредновања квалитета рада школе како би се сагледали ефекти проведених вредновања.

Молимо вас да пажљиво прочитате и одговорите на постављена питања. Одговоре означите заокруживањем једне од тврдњи а ставове образложите и упишите на празне линије (по потреби додати још линија за писање образложења). Анкету је потребно попунити електронски и доставити на електронску адресу zarko.cacic@rpz-rs.org за основне школе и a.stankovic@rpz-rs.org за средње школе, најдаље до 05.06.2021. године.

Хвала на сарадњи!

1. Самовредновање и спољашње вредновање рада школе су помогли приликом планирања наредних активности у школи.

У потпуности

Дјелимично

Нису помогли

Молимо да образложите одговор.

2. У школи је извршена анализа извјештаја о спољашњем вредновању.

У потпуности

Дјелимично

Није вршена

Молимо да образложите одговор.

3. Препоруке и активности за побољшање квалитета, наведене у извјештају о самовредновању и спољашњем вредновању квалитета рада школе се разликују.

Не разликују се

Дјелимично се разликују

Значајно се разликују

Објасните одговор.

4. Приликом израде акционог плана школе, уважене су препоруке за побољшање квалитета наведене у извјештају о спољашњем вредновању.

У потпуности

Дјелимично

Нису уважене

Молимо да образложите одговор.

5. Да ли се на нивоу школе прати реализација акционог плана?

ДА

НЕ

Ако је одговор ДА, наведите начин и договорени механизам, динамику праћења као и најзначајније резултате праћења:

Ако је одговор НЕ, молимо вас да образложите:

6. А) Молимо да попуните сљедећу табелу подацима о реализацији препорука из Извјештаја о самовредновању рада школе.

Стандарди	Број препорука у Извјештају о самовредновању рада школе	Реализација препорука		
		Број потпуно реализованих препорука	Број дјелимично реализованих препорука	Број нереализованих препорука
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
Укупно				

Молимо да образложите дјелимично реализоване и нереализоване препоруке.

Б) Молимо да попуните сљедећу табелу подацима о реализацији препорука из Извјештаја о спољашњем вредновању рада школе.

Стандарди	Број препорука у Извјештају о спољашњем вредновању	Реализација препорука		
		Број потпуно реализованих препорука	Број дјелимично реализованих препорука	Број нереализованих препорука
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
Укупно				

Молимо да образложите дјелимично реализоване и нереализоване препоруке.

- 7. Наконведеног вредновања квалитета рада школе дошло је до унапређења и побољшања квалитета рада наставника, чланова стручне службе, руководства и рада школе у цјелини.**

У потпуности

Дјелимично

Није дошло

Молимо да образложите одговор:

- 8. Процес вредновања квалитета рада школе је унаприједио сарадњу школе и родитеља.**

ДА

НЕ

Ако је одговор ДА, наведите начин и примјере побољшања сарадње:

Ако је одговор НЕ, молимо вас да образложите:

- 9. Процес вредновања квалитета рада школе је унаприједио сарадњу школе и локалне заједнице.**

ДА

НЕ

Ако је одговор ДА, наведите начин и примјере побољшања сарадње:

Ако је одговор НЕ, молимо вас да образложите:

- 10. Ваш коментар (уколико имате):**

3. Извршити дистрибуцију упитника и дефинисати рок за слање одговора

Креирани анкетни упитник је електронским путем достављен на адресе средњих школа из узорка. Кратким упутством из упитника је било предвиђено да директор школе, стручни сарадници и координатор тима за самовредновање заједнички попуњавају упитник. Такође, упутством је одређен рок за достављање података, 05.06.2021. године.

4. На основу прикупљених анкетних упитника извршити квантитативну и квалитативну анализу одговора

На основу упитника који су попуниле и доставиле средње школе (22 средње школе) у којима је у претходном периоду завршен процес вредновања квалитета (самовредновање и спољашње вредновање), а у складу са постављеним циљем истраживања, извршена је квантитативна и квалитативна анализа.

Процјена утицаја који је вредновање квалитета рада школе имало на планирање наредних активности у средњим школама је дата у графикону 1.

На основу графикана 1 се може закључити да је у 10 школа или 45,45% процијењено да су самовредновање и спољашње вредновање у потпуности помогли планирању наредних активности, док је у 12 школа или 54,54% процијењено да су помогли дјелимично.

Из образложења која су у упитницима наведена може се закључити да разлика у процјени настаје услед разлика у реализацији планираних активности, на коју је утицала појава пандемије вируса корона.

Као примјер су наведена образложења једне од школа:

- „На основу самовредновања и спољашњег вредновања рада школе, поштујући предвиђене стандарде, успијели смо да планирамо наредне активности. У планирању активности поштовали смо препоруке за побољшање квалитета наведене у извјештају о проведеној екстерној евалуацији рада школе.

- У реализацији планираних активности nailазили смо на неке од препрека које нису предвиђене наведеним извјештајем (пандемија covid-19, прелазак на онлајн наставу, скраћени часови, отежана комуникација са родитељима, ученицима и институцијама локалне заједнице). Појавом пандемије измјењен је начин рада (друго полугодиште школске 2019./20., цијела школска година 2020./21.).“

У свим школама које су добиле извјештаје о спољашњем вредновању (21 школа или 95,45%) извршена је анализа препорука на сједницама стручних и савјетодавних тијела. Све школе анализу су извршиле на сједницама наставничког вијећа, док је у неким анализа извршена и на сједницама школског одбора, савјета родитеља, стручних актива. Извјештај о спољашњем вредновању није добила једна школа или 4,55% у којој је процес спољашњег вредновања реализован у оквиру пројекта „Развој квалификацијског оквира за цјеложивотно учење“.

Процјена разлика у препорукама и активностима за побољшање квалитета наведеним у извјештајима о самовредновању и спољашњем вредновању квалитета од стране школских тимова дата је у графикону 3.

На основу података у графикону 3 се може закључити да се у 15 школа или 71,43% препоруке и активности за побољшање квалитета који су дати у извјештају о самовредновању и извјештају о спољашњем вредновању дјелимично разликују, у 3 школе или 14,28% ове препоруке се не разликују, док се у истом броју школа значајно разликују.

На основу образложења која су достављена у оквиру упитника може се закључити да су разлике у препорукама последица детаљнијег приступа процесу вредновања од стране тимова за спољашње вредновање, као и недовољно разумијевање процеса самовредновања од стране тимова на нивоу школе.

Као примјер, наведена су образложења три школе:

- „Примећене су значајне разлике. Планиране активности за унапређивање квалитета рада школе у оквиру самовредновања су биле више уопштене без посебног плана како их реализовати. Препоруке из екстерног вредновања су доста конкретније и фокусиране на специфичну проблематику, а самим тим и указују на пут за њихову реализацију. Препоруке из екстерног вредновања олакшавају процес промена.“
- „У извјештају о самовредновању (у обрасцу који је послан од РПЗа) су биле на крају сваког стандарда “активности“, које би се могле предузети за побољшање квалитета в.о.рада. Ми смо се базирали на основним активностима или препорукама и писали смо по једну или двије препоруке. Препоруке спољашњег вредновања су обухватиле до најситнијих детаља активности које би могле да се предузму за побољшање квалитета в.о.рада. Много више препорука је од стране спољашњег вредновања (што је и у реду). Нпр. исте су препоруке за успостављање интерног система награђивања ученика и наставника за постигнуте резултате; у припремама наводити исходе учења и дефинисати начин провјере исхода учења итд...“
- „Тим за Самовредновање у Извјештају није јасно дефинисао извјесне препоруке, (вјероватно јер чланови у старту нису разумјели начин формирања извјештаја, те релевантност доказа које наводе) које су прецизиране Извјештајем тима за спољашње вредновање. Самим тим као репер у планирању даљих активности базирали смо се на Извјештају о спољашњем вредновању.“

Одговори на питање да ли су препоруке из извјештаја о спољашњем вредновању уважене приликом израде акционих планова школа су приказани у графикону 4.

Извјештај о спољашњем вредновању није добила једна школа, док у двије школе или 9,52% није израђен акциони план због појаве пандемије корона вируса. У 11 школа или 52,38%

препоруке су у потпуности уважене приликом израде акционих планова, док су у 8 школа или 38,10% уважене дјелимично.

Наведено је неколико образложења за дјелимично уважавање препорука

- „Препоруке које су у домену надлежности школе су уважене уколико нису биле у колизији са постојећим позитивним искуствима и уколико нису оцијењене као несврсисходне.“
- „Препоруке смо доживели као добронамерне сугестије, а не као наредбу за слепо поступање. Уважавамо их и прихватамо у складу са нашим темпом развоја и увођења промена које су нам свакако императив. Приоритете у усвајању препорука сами одређијемо, јер то нико од нас самих не зна и не може боље. Сматрамо да је то прави пут, јер негујемо критичко мишљење и код деце и код нас самих. Само тако можемо бити боља школа од ове каква смо данас.“
- „Један дио препорука је наведен у акционом плану и остатак ће се примјењивати по приоритету током сваке школске године, јер је немогуће да све препоруке ријешимо за једну школску годину.“
- „Креирајући листу активности и временски оквир за реализацију истих у Акциони план су уврштене препоруке из Извјештаја о самовредновању. Стручни органи школе и представници локалне заједнице су поједине препоруке дефинисали као неоствариве (формирање ученичке задруге, извођење практичне наставе код послодавца и сл.) те их нисмо уврстили у акциони план (што не значи да смо одустали од покушаја реализације истих)“.

У графикону 5 су приказани одговори који се односе на праћење реализације акционог плана школа.

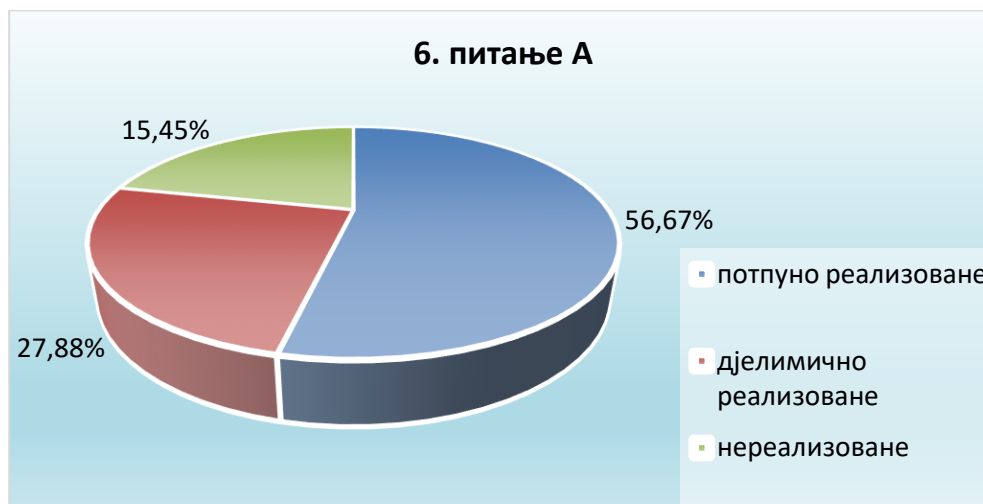

На основу Графикона 5 се може закључити да се у 5 школа или 22,73% не прати реализација акционог плана, а као разлог наведено је непостојање плана или препреке у раду које су изазване појавом пандемије („Због избијања пандемије вируса SarsCoV19 није праћена динамика реализације акционог плана. Прве извјештаје и анализу планирали смо урадити на сједници Наставничког вијећа у јуну 2021. год.“).

У 17 школа или 77,27% прати се реализација акционог плана. Начине и механизме праћења навело је 7 школа или 31,82%, 3 школе или 13,64% су навеле задужена лица, али без јасно описаног начина праћења, док у 7 школа или 31,81% није јасно ко, и на који начин, врши праћење реализације акционог плана.

У процесу самовредновања тимови за самовредновање свих школа су дали укупно 434 препоруке за побољшање. Од тог броја потпуно је реализовано 246 препорука или 56,67%, дјелимично је реализована 121 препорука или 27,88%, док 67 препорука или 15,45% није реализовано.

Проценат реализованих препорука из извјештаја о самовредновању по школама приказан је у графиконима 6а и 6б.

У процесу самовредновања тимови за самовредновање свих школа су дали укупно 434 препоруке за побољшање. У графикону 6а су приказани резултати анализе реализованих препорука из извјештаја о самовредновању рада школа, у оквиру којих је евидентно да је потпуно реализовано 246 препорука, или 56,67%, дјелимично реализовано 121, или 27,88%, док 67 препорука, или 15,45%, није реализовано.

Проценат реализованих препорука из извјештаја о самовредновању по школама приказан је у табели 2.

Табела 2

Проценат реализованих препорука	< 50%	50% - 70%	70% - 90%	>90%
Број школа	8	6	6	2
Проценат школа	36,36%	27,27%	27,27%	9,10%

На основу табеле се може закључити да је у 8 школа или 36,36% реализовано мање од 50% препорука за побољшање датих у извјештају о самовредновању, у 6 школа или 27,27% реализовано је 50%-70% препорука, у истом броју школа реализовано је 70%-90% препорука, док је у 2 школе или 9,10% реализовано више од 90% препорука.

Разлози за дјелимичну реализацију препорука или за то што нису реализоване су, према наводима из упитника, најчешће појава пандемије и велика финансијска средства која су за реализацију препорука потребна; један број школа као разлоге наводи незаинтересованост привредника за сарадњу.

Проценат реализованих препорука из извјештаја о спољашњем вредновању по школама приказан је у графикону 6б.

У процесу спољашњег вредновања тимови су дали укупно 604 препоруке за побољшање. Од тог броја потпуно је реализована 361 препорука или 59,77%, дјелимично је реализована 131 препорука или 21,69%, док 112 препорука или 18,54% није реализовано.

Проценат реализованих препорука из извјештаја о спољашњем вредновању по школама приказан је у Табели 3.

Табела 3

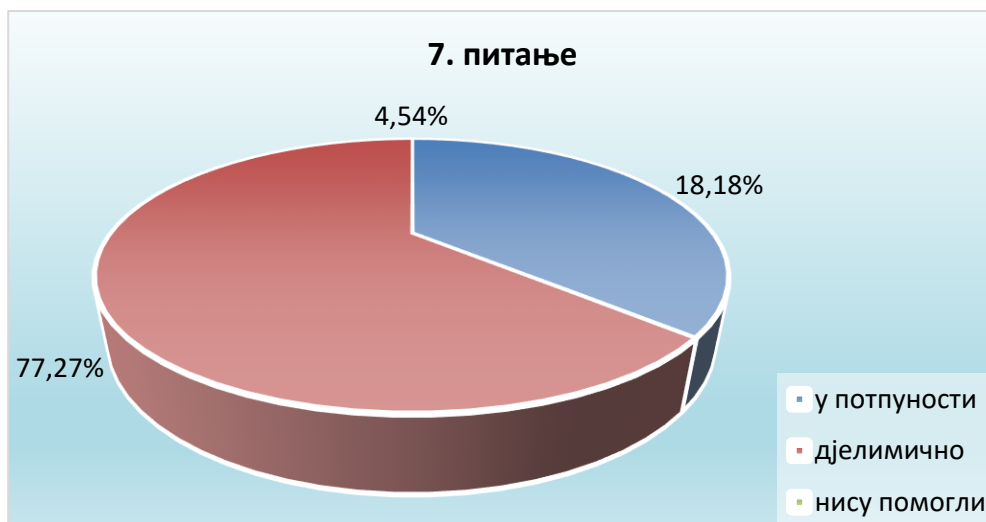
Проценат реализованих препорука	< 50%	50% - 70%	70% - 90%	>90%
Број школа	4	9	5	3
Проценат школа	19.05%	42.86%	23.81%	14.28%

Напомена: Једна школа није добила извјештај о спољашњем вредновању.

На основу Табеле 3 можемо закључити да је у 4 школе или 19,05% реализовано мање од 50% препорука за побољшање датих у извјештају о спољашњем вредновању, у 9 школа или 42,86% реализовано је 50%-70% препорука, у 5 школа или 23,81% реализовано је 70%-90% препорука, док је у 3 школе или 14,28% реализовано више од 90% препорука.

Разлози за дјелимичну реализацију препорука или за њихову нереализацију су према наводима из упитника најчешће појава пандемије и велика финансијска средства која су за реализацију препорука потребна, један број школа као разлоге наводи незаинтересованост привредника за сарадњу. Неке од датих препорука није могуће реализовати у краћем временском року, па су оне дјелимично реализоване, а у наредном периоду даље ће се радити на њиховој реализацији.

Мишљења школа у погледу унапређења и побољшања квалитета рада наставника, чланова стручне службе, руководства и рада школе у цјелини након вредновања квалитета рада приказана су у графикону 7.

На основу података у графикону 7 може се закључити да у 4 школе или 18,18% сматрају да је у потпуности дошло до побољшања квалитета рада свих запослених, а самим тим побољшан је и квалитет рада школе у цјелини.

Као образложење школе наводе сегменте у којима је дошло до побољшања рада:

- „Виши ниво редовности у извршавању радних обавеза
Већи проценат у успјеху и мањи у изостанцима
Повећан број уписаних ученика у први разред.“
- „Дошло је до унапређења и побољшања квалитета рада наставника, чланова стручне службе, руководства и рада школе у цијелини. Нпр. одјељењске старјешине почеле су да израђују писане припреме за часове одјељењске заједнице, а раније су користили већ готове припреме из приручника; у писане припреме су у већој мјери него раније уврштени исходи учења и начини провјере исхода, редовније се врши увид у реализацију и документацију реализације допунске наставе и секција. Генерално унапријеђен је начин планирања и начин реализације планова.“

У 17 школа или 77,27% сматрају да је дјелимично унапријеђен квалитет рада запослених, а тиме и саме школе. Као разлог за дјелимично унапређење квалитета рада неке школе наводе појаву пандемије, у неким се наводе сегменти у којима је дошло до побољшања. У већини школа преовладава мишљење да је ово непрекидан процес, па тако једна школа наводи: „Кажемо дјелимично, јер увијек може боље“.

Интересантно је образложење школе у којој, због малог броја ученика, нису запослени стручни сарадници па је посебно издвојено: „Обзиром да у школи немамо стручне сараднике, самовредновање као и спољашње вредновање нам је много помогло, сваком наставнику појединачно као и управи школе. Добили смо јаснију слику свога рада као и шта треба мјењати или побољшати. Сви смо прихватили препоруке и настојимо их реализовати у потпуности, а тиме је и рад школе у цјелини унапређен.“

У једној школи или 4,54% сматрају да није дошло до побољшања рада запослених у школи, а као образложење наводе: „Препоруке које је школа била у могућности да оствари нису биле од

суштинског значаја, те нису утицале на побољшање квалитета рада школе који је и онако од стране екстерне комисије за вредновање квалитета рада оцијењен као одличан.“

Утврђивање унапређења сарадње школе и родитеља приказано је у графikonу 8.

Када се посматра допринос који је процес вредновања квалитета рада дао сарадњи школе и родитеља мишљења школа су подијељена: 12 школа или 54,54% сматра да је вредновање квалитета допринијело унапређењу ове сарадње, док исти број школа сматра да вредновање квалитета није имало утицаја на сарадњу школе и родитеља.

На основу образложења која су школе доставиле можемо закључити да је у неким школама у условима пандемије сарадња интензивирана, док у другим школама тврде да је пандемија сарадњу свела на минимум. До појаве пандемије у 12 школа или 50% сарадња са родитељима је унапређена укључивањем родитеља у реализацију пројеката, родитељи су пружали помоћ и подршку при реализацији праксе код послодаваца, укључивани су у рад школских тимова. У 12 школа сматрају да је сарадња школе и родитеља након вредновања квалитета на истом нивоу као и прије њега. Као примјер наводимо образложења из једне школе: „Сарадња школе и родитеља се одвија на прописане и могуће начине, а сам процес вредновања није побољшао сарадњу са родитељима, нити је било шта унаприједио у том односу.“

У једном броју школа сматрају да је сарадња са родитељима и након спољашњег вредновања велики проблем, а као примјер наведено је образложење једне од њих: „И поред свих настојања да се родитељи интензивније укључе у рад школе, како индивидуално тако и преко Савјета родитеља, нисмо успјели у тој намјери. Примјетно је и све теже одржавање родитељских састанака и сарадње са родитељима на нивоу одјелења јер се све мањи број родитеља одазива на позиве из школе.“

Утврђивање сарадње школе и локалне заједнице је приказано у графikonу 9.

Када се посматра сарадња школе и локалне заједнице 16 школа или 72,73% сматра да је процес вредновања квалитета рада школе унаприједио сарадњу школе и локалне заједнице. Као примјере добре сарадње наводе: представници локалне заједнице су чланови различитих тимова на нивоу школе (мултисекторских тимова, савјетодавних вијећа), кроз процес вредновања квалитета на нивоу школе су јасније дефинисани приоритети, аргументовано се приступа према локалној заједници. Школе су постале отворене ка локалној заједници, свој рад представљају путем школских сајтова, локалних медија, различитих дешавања на која позивају представнике локалне заједнице. Вредновање квалитета није побољшало сарадњу школе и локалне заједнице према мишљењу 6 школа или 27,27%. Као образложење школе наводе да је сарадња настављена на истом нивоу: „Сарадња школе и локалне заједнице се одвија на прописане начине у складу са могућностима обију страна, а сам процес вредновања није допринио, нити је било шта унаприједио у том однос“, док у једној школи наводе следеће: „Локална заједница, можемо слободно рећи, није показивала велики интерес за средње образовање и рад средње школе. Процес вредновања квалитета рада школе као ни достављени им Извјештај о спољашњем вредновању нису ништа промијенили. Благо побољшање сарадње је наступило од марта ове године као резултат промјене локалне власти и почетка рада на изради Стратегије развоја Општине.“

На основу коментара (питање број 10) које су школе наводиле у упитницима можемо закључити да 8 школа или 36,36% сматра да је процес вредновања квалитета позитиван и да га је неопходно редовно водити, а као примјер наведен је један коментар:

- „Сматрамо да процес самовредновања треба да буде константна активност у школама у циљу јачања квалитета а самим тим и компетенција професора и ученика.“ Једна школа поред предности процеса вредновања квалитета даје и препоруке за његово побољшање: „Процес самовредновања школе је користан процес на детекцији недостатака у раду школе, као и начину исправљања истих, ако су у складу са могућностима школе.
Дио препорука екстерних евалуатора је у домену овлашћења виших инстанци и самим тим школа не може утицати на њихову реализацију.
Такође, мора се обратити пажња на педагошку оправданост и сврсисходност дијела препорука, које су наведене, а немају материјалну вриједност.
За један дио препорука (WIFI покривеност, кутија за приговоре) сматрамо да су са педагошког становишта чак и штетне.“

У једној школи мишљења су да је временски период у којем је могуће поредити квалитет рада прије и након спољашњег вредновања кратак, док у једној школи истичу да је процес вредновања квалитета непотребно додатно оптерећење за запослене: „Оптерећење свих запослених у школи је повећано у неупоредиво већем обиму у односу на раније, што код запослених креира став да се фокус васпитно - образовног рада помјера са учења на писање и вођење документације. Законска обавеза спровођења самовредновања квалитета рада школе, редовне контроле Републичке просвјетне инспекције и посјете инспектора-просвјетних савјетника Републичког педагошког завода су, по мишљењу запослених, сасвим довољне и оправдане за процјену и унапријеђење квалитета рада школе. Ово се може и видјети у горе наведеним табелама из којих видимо да се резултати самовредновања и спољашњег вредновања веома мало разликују.”

У једној школи истичу да би приликом спољашњег вредновања требало уважавати сертификате ISO 9001 које школе посједују, а који се односе на стандард 7, као и да у извјештајима о спољашњем вредновању не би требало понављати исте препоруке на више мјеста. Коментаре није навело 10 школа или 45, 45%.

5. На основу резултата анализе дефинисати закључке

Након обраде и анализе резултата достављених анкетних упитника и анализе одговора, изведени су сљедећи закључци:

- 45,45% школа сматра да су самовредновање и спољашње вредновање у потпуности помогли приликом планирања наредних активности, док 54,54% школа наводи да су им дјелимично помогли;
- У 95,45% школа је извршена анализа извјештаја о спољашњем вредновању док у 4,55% школа није;
- У 14,28% школа се дате препоруке у извјештајима о вредновању не разликују, у 71,43% школа се дјелимично разликују, док се у 14,28% школа разликују;
- У 52,38% школа су препоруке у потпуности уважене приликом израде акционог плана, у 38,10% школа су дјелимично уважене, док у 9,52% школа није израђен акциони план;
- У 77,27% школа се прати реализација акционог плана на нивоу школе, док се у 22,73% школа не прати;
- 56,67% школа наводи да су потпуно реализоване, 27,88% да су дјелимично реализоване, док 15,45% школа наводи да препоруке из извјештаја за самовредновање нису реализоване;
- 59,77%, школа наводи да су потпуно реализоване, 21,69% да су дјелимично реализоване, док 18,54% школа наводи да препоруке из извјештаја за спољашње вредновање нису реализоване;
- 18,18% школа сматра да је дошло до потпуног унапређења рада руководства школа, наставника и стручних сарадника, док 77,27% школа сматра да је дјелимично унапријеђен.
- 4,54% школа сматра да није дошло до побољшања рада запослених у школи;
- 54,54% сматра да је вредновање квалитета допринијело унапређењу сарадње школе и родитеља, док 45,45% школа сматра да није;
- 72,73% школа сматра да је процес вредновања квалитета рада школе унаприједио сарадњу школе и локалне заједнице, док 27,27% школа сматра да није;
- 54,54%, школа је навело коментаре везано за упитник, док 45,45%, није.